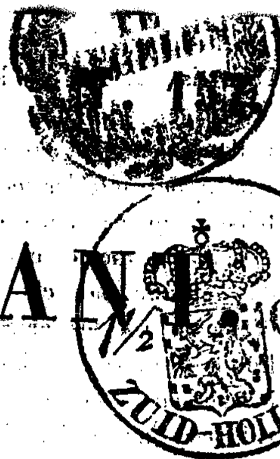
1850.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 30 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 December.

De Nederduitsche Hervormde Gemeente te dezer stede smaakte Dondendag avond een groot en godsdienstig genot. De gemeenschappelijke viering van het Kers-feest werd in haar midden met eene plegtigen zangstond besloten. Een harer Leeraren, de Wel-Eerw. Heer Rutgers van der Loeff, die haar dit genot bereidde, was daarbij haar voorganger. Eene ontzaggelijke schare had zich ter bijwoning dier plegtigheid in het ruime Pieterskerkgebouw vereenigd. — Wat men te dier ure van genoemden Leeraar, heilzame toespraken, vernam, het gezang, dat men beurtelings uit den mond van kinderen uit het Weeshuis en Stads-scholen en van een mannen-koor hoorde, of zelve met de zaâmgekomen gemeente aanhief, — de indruk dier feestelijke zamenkomst zal allen, die haar bijwoonden, wel onvergetelijk blijven. Daar heerscht hier blijde dankbaarheid voor dit genot — bij Ouders, omdat daardoor ook voor hunne kinderen de belangrijkheid van het Kers-feest niet weinig is verhoogd geworden; — bij 's mans Ambtgenooten en de Gemeenteleden, zoo voor eigene stichting en de regt feestelijke stemming, waarmede allen het kerkgebouw verlieten, als om het weldadige doel, waartoe de gelden, die deze zamenkomst, na aftrek der onkosten, zal uitleveren, bestemd zijn. Die gelden zullen namelijk worden besteed om de Armen alhier te voorzien van Evangelische gezangboeken, waaraan ook hier ter plaatse grootelijks behoefte bestaat.

De moeite en inspanning door de Heeren Lancel, Onderwijzer in eene der Stads-scholen, en Hepp, Orgelist in genoemde kerk, voor deze plegtigheid aangewend, zullen in erkentelijke gedachtenis worden gehouden. En de ijverige medewerking van Heeren Commissarissen, Diakenen der Gemeente, tot regeling en handhaving der orde, zal evenzeer worden geroemd, als men zich, voor de uitstekende diensten, door Directeur en Commissarissen der Policie in deze bewezen, verpligt zal rekenen.

— De Heer Froschhart zal in de volgende maand een concert geven, waarop de vermaarde Deensche zangeres Mej. Bertha Johannsen zich zal laten hooren, die den 18den dezer op het derde concert van de Maatschappij van *Felix Meritis* met buitengewonen bijval gehoord werd, na de daverendste toejuichingen werd teruggeroepen en toen op dringende uitnoodiging nog eenige eigenaardige Noordsche volksliederen liet hooren, en wier stem van wege haren omvang, kracht, liefelijkheid en buigzaamheid zeer wordt geprezen. (*Zie de Advert.*)

— Van den Helder wordt onder dagteekening van den 25sten gemeld, dat de toestand van den Generaal Bruce weder zeer bedenkelijk was, en was door zijne Geneesheeren de grootste rust en stilte aanbevolen.

— Scheeps-Onderofficieren, Matrozen en Jongens, die verlangen in 's Lands Zeedienst te treden, kunnen zich aanmelden bij de kantoren ter aanneming van Zeevolk te Rotterdam, Amsterdam, Willemsoord en Vlissingen.

— Tayler's Tweede Genootschap heeft aan het ingezonden antwoord in de Hoogduitsche taal op de prijsvraag: *over de vereeniging van het geestelijk en het wereldlijk oppergezag in den Kerkelijken Staat*, den uitgeloofden prijs toegewezen. De Schrijver is Dr. H. G. Hase, Evangelisch Leeraar te Leuhtz in Saksen.

— *Uittreksel uit het Verslag van de Commissie, benoemd bij Koninkl. besluit van 30 Mei 1850, tot afneming van het examen van hen die op een der Hoogescholen of Athenaea wenschen toegelaten te worden, uitgebragt aan den Minister van Binnenl. Zaken, den 12den November 1850.* (Vervolg van No. 156.)

Voor de qualificatie van den betrekkelijken graad van bekwaamheid zijn gebezigd de woorden: *male, tenuiter, satis, bene, egregie*, en bovendien nog *minime*.

Men is overeengekomen dien graad van bekwaamheid in eenig vak met *satis* aan te duiden, welke ieders ondervinding geleerd heeft, dat bij jongelieden van *vrij goeden* aanleg pleegt gevonden te worden, die geregeld *vijf* of *zes* jaren goed onderwijs hebben ontvangen. Wanneer de bekwaamheid bleek zoodanig te zijn als men haar onder de hierboven genoemde omstandigheden slechts plagt te vinden bij jongelieden van *zeer goeden of van uitstekenden* aanleg; dan werd dit aangeduid door de woorden: *bene* en *egregie*; wanneer men uit de geleverde proeven opmaakte, dat de geëxamineerde niet dien graad van bekwaamheid had, welke men overeengekomen was met *satis* aan te duiden, drukte men dit uit door de woorden *tenuiter* en *male*, beiden aanduidende, dat de geleverde proeven, volgens den aangenomen maatstaf, *onvoldoende* waren bevonden; zoo men *tenuitur* gebruikt heeft in mindere, zoo *male* in meerdere mate. *Minime* is alleen gebruikt geworden om aan te duiden dat eenig vak in het geheel niet of zonder eenige vrucht was beoefend.

Om voor ieder vak uit de proeven van bekwaamheid geleverd door de jongelieden, die door hetzelfde onderwijs waren gevormd, een *gemiddeld resultaat* te kunnen trekken, en voor ieder der geëxamineerden een *algemeen resultaat* uit de proeven door hem in alle vakken geleverd, heeft de Commissie aan ieder der graden zekere waarde gehecht, en die in getallen uitgedrukt, als:

minime,	*male*,	*tenuiter*,	*satis*,	*bene*,	*egregie*
0	1	2	3	4	5

Om dan als *algemeen resultaat* van het examen voor alle vakken voor ieder der geëxamineerden, de getallen op te tellen, welke de graden in ieder vak verkregen, uitdrukken.

Om daarbij de historische wetenschappen geen overwigt te geven, heeft men de graden in geschiedenis en geographie verkregen, bij elkander geteld, en van die som de helft voor het algemeen resultaat in rekening gebragt, de breuken altijd in het voordeel van den geëxamineerde vernietigende, bijv.:

wiskunde,	Latijn,	Grieksch,	Holl.,	historie en geographie,
satis,	bene,	satis,	satis,	bene, tenuiter,
3	4	3	3	$\frac{4 + 2}{2} = 3$

is het algemeen resultaat 16.

Het algemeen resultaat kan alleen dienen om de jongelieden, die door dezelfde Commissie geëxamineerd zijn, in hunne onderlinge bekwaamheid te waarderen. Immers naar mate de examinatoren hoogere vorderingen doen, zal het algemeen resultaat geringer uitvallen. En niets waarborgt, dat in verschillende Commissiën voor de onderscheidene vakken telken jare dezelfde maatstaf zal worden aangewend. Deze berekening heeft evenwel hare nuttigheid om de geëxamineerden en hunne betrekkingen eenigzins in staat te stellen een algemeen oordeel over hunne vorderingen op te maken, daar anders ligtelijk naar de verschillende karakters een ongunstige of gunstige graad in een enkel vak tot ontmoediging of tot een ongegrond bewustzijn van verdiensten aanleiding geeft.

Voorts acht de Commissie zich verpligt de gevoelens harer leden met betrekking tot hetgeen thans als hoofddoel van het examen aangeduid wordt, aan den Minister kenbaar te maken; namelijk om bekend te worden met den aard en de hoogte van het onderwijs op de gymnasiën.

De Heeren Ekker, François, Hermans en van Hoëvell, waren van oordeel, dat de geleverde proeven van bekwaamheid in eenig vak in den regel niet strekken kunnen tot juiste beoordeeling van den aard en de deugdelijkheid van het onderwijs. Dat is: zoo de geleverde proeven van bekwaamheid van een leerling of het gemiddelde van de geleverde proeven van bekwaamheid van eenige, die hetzelfde onderrigt hebben ontvangen, vooral bij eene kleinere inrigting van onderwijs, of *slecht* of *onvoldoende* of *goed* zijn, kan men daaruit in den regel niet afleiden, dat het door hem (of door hen) genoten onderrigt of slecht of onvoldoende of goed is geweest; slechts *eenige hoofdgebreken* in het onderwijs zal men uit die proeven leeren kennen, bijv. of een der vakken, meer dan andere verwaarloosd wordt; of er gebruik gemaakt wordt van leerboeken, van verschillende of van verkeerde methoden. Als grond werd opgegeven; dat de jongelieden na de reis zich bevindende in omstandigheden en voor examinatoren die hun vreemd zijn, de noodige kalmte missen en daardoor bij het geven van proeven in den regel beneden hunne wezenlijke bekwaamheid blijven. Het verschil van karakter zal hierbij verschillend werken: de onbedeesde zal ook hier, gelijk meestal, met mindere talenten schitteren, terwijl de bescheidene maar vreesachtige, zich minder gunstig zal voordoen, dan zijne leermeesters hem kennen. Bij die vlug was in zijn werk, zal, bij gelijke kennis, verre staan boven den minder vluggen, doch vlijtige, die gewoon alles grondig te beginnen, nu genoodzaakt is in korten tijd zich door alles heen te slaan; en van welke karakters heeft de echte geleerdheid eenmaal meer steun te wachten, van de eerste of van de laatste?

De ondervinding der voornoemde leden, bij het nu gehouden examen, heeft

hen in hunne denkbeelden omtrent de onzekere uitkomsten daarvan bevestigd. Maar is dit bevreemdend als men denkt aan den gespannen toestand en de onrustige stemming van jongelieden van 16 of 17—19 of 20 jaren, die voor zulk eene geheel vreemde regtbank verschijnen, die maanden achtereen den wijden omvang der meest uiteenloopende vakken hebben nagegaan, die rusteloos hun geheugen dan met deze, dan met die kundigheden hebben beladen, en die nu eindelijk in weinige uren rekenschap zullen geven van al dat geleerde, hetwelk welligt naar eenen geheel anderen maatstaf zal beoordeeld en volgens gansch andere beginselen zal getoetst worden, dan zij en hunne leermeesters konden verwachten, — is het te verwonderen, dat zij in de laatste dagen en uren, bij de gedachte aan den onzekeren uitslag van zulk een onderzoek, als gejaagd waren? (*Vervolg hierna*).

's GRAVENHAGE, 27 December.

Z. M. heeft den Heer F. van de Poll, Staatsraad in buitengewonen dienst, benoemd tot Ridder met de Star van de Luxemburgsche orde van de Eikenkroon.

— Z. M. zal Woensdag den 8sten Januarij openbaar gehoor verleenen.

— Z. M. heeft onderscheiden Zee-Officieren in rang bevorderd.

— H. M. de Koningin-Moeder, vergezeld van Z. K. H. Prins Hendrik, zijn gisteren middag, ruim 2½ ure, met eenen extra spoortrein, in goeden welstand van Soestdijk in deze residentie aangekomen. H. M. heeft het buitenverblijf Buitenrust, aan den Scheveningschen weg, betrokken.

— De Minister van Oorlog zal aanstaanden Dingsdag geen gehoor verleenen.

— Heden nacht is alhier overleden de Heer Mr. W. H. Hofstede, Raadsheer in den Hoogen Raad.

— De afdeelingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn gisteren vergaderd geweest, om te onderzoeken de ontwerpen der Staatsbegrooting voor den jare 1851 en andere aanhangige wets-ontwerpen.

— Al de hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1851 zijn nu door de Tweede Kamer aangenomen, en wel met de volgende meerderheid:

I,	*Huis des Konings*, ...	met	algemeene			stemmen.
II,	*Hooge Collegien van Staat en Kabinet des Konings*, ...	»	55	tegen	7	»
III,	*Depart. van Buitenl. Zaken*, ...	»	49	»	14	»
IV,	*Depart. van Justitie*, ...	»	56	»	6	»
V,	*Depart. van Binnenl. Zaken*, ...	»	57	»	2	»
VI,	*Dep. v. d. Herv. en and. Eerediensten*,	»	47	»	16	»
VII,	*Depart. voor den R. K. Eeredienst*, .	»	55	»	6	»
VIII,	*Depart. van Marine*, ...	»	58	»	2	»
IX,	A, *Nationale Schuld*, ...	»	algemeene			»
IX,	B, *Depart. van Finantien*, ...	»	53	tegen	8	»
X.	*Depart. van Oorlog*, ...	»	49	»	14	»
XI,	*Depart. van Koloniën*, ...	»	algemeene			»
XII,	*Onvoorziene uitgaven*, ...	»	algemeene			»
	De wet op de middelen, ...	»	44	tegen	15	»

Tegen het IIde Hoofdstuk de Heeren: Dommer van Poldersveldt, Taets van Amerongen, van Akerlaken, van Doorn, Hoffman, Mackay en van Lynden.

Tegen het IIIde Hoofdstuk de Heeren: Bots, Taets van Amerongen, de Poorter, Jongstra, van der Heyden, van Doorn, Reinders, van Goltstein, Sloet tot Oldhuis, Storm, Luyben, Zylker, Schooneveld en Westerhoff.

Tegen het IVde Hoofdstuk de Heeren: Dommer van Poldersveldt, Taets van Amerongen, Hengst, Jongstra, van Goltstein en Luyben.

Tegen het Vde Hoofdstuk de Heeren: van Hall en van Goltstein.

Tegen het VIde Hoofdstuk de Heeren: Storm, Hengst, Reinders, van Hall, Taets van Amerongen, de Poorter, Engelen, Dommer van Poldersveldt, Storm van 's Gravesande, Schooneveld, Boreel van Hogelanden, Gevers van Endegeest, van der Linden, van Zuylen van Nyevelt, van Goltstein en de Voorzitter.

Tegen het VIIde Hoofdstuk de Heeren: Storm, Hengst, Reinders, van Hall, de Poorter en Dommer van Poldersveldt.

Tegen het VIIIste Hoofdstuk de Heeren: Hugenholtz en Reinders.

Tegen het IXde Hoofdstuk de Heeren: v. d. Heyden, Jongstra, Zylker, van der Veen, de Poorter, Huguenin, Hengst en van Wylich.

Tegen het Xde Hoofdstuk de Heeren: Zylker, van Akerlaken, Westerhoff, Metman, Hugenholtz, Taets v. Amerongen, Reinders, Hengst, de Poorter, van der Heyden, Storm, Dommer van Poldersveldt, van der Linden en Sloet tot Oldhuis.

Tegen de wet op de middelen de Heeren: de Poorter, van Wylich, Reinders, Zylker, van Lynden, van der Veen, Hengst, van der Heyden, Mackay, Jongstra, de Limpens, Huguenin, de Lom de Berg, Dommer van Poldersveldt en Westerhoff.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 27 December.

In deze zitting heeft de Voorzitter berigt gegeven, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot hare Rapporteurs: voor het wets-ontwerp tot aanvulling der wet van 14 September 1849, omtrent provinciale belastingen in Friesland; omtrent die tot heffing van provinciale belastingen in Noordholland, Friesland, Overijssel, Drenthe en Limburg, en omtrent dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren over het jaar 1851, benoemd zijn de Heeren de Brauw, Borski, van Heeckeren van Wassenaar en Martens van Sevenhoven. Voorts is bepaald dat op morgen, Zaturdag, onmiddelijk na afloop der verkiezing van den Griffier, de beraadslagingen zullen plaats hebben over het wets-ontwerp tot afschaffing der leges in zake van in- en uitgaande regten en accijnsen.

Zitting van Zaturdag 28 December.

In deze zitting is met 28 van de 35 stemmen tot Griffier dier Kamer verkozen, Jhr. Mr. J. A. Singendonck, thans Commies-Griffier. De benoemde heeft dadelijk na het afleggen van den eed, zijne betrekking aanvaard.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet strekkende tot afschaffing der leges, en tot regeling der kosten van toezigt en verificatie in zake van de in- en uitgaande regten en accijnsen.

Een aantal leden hebben het woord gevoerd; de Minister van Finantiën, heeft het ontwerp verdedigd en ten slotte gezegd, dat de afstemming, eene grievende teleurstelling voor hem zou opleveren, en dat hij met leedwezen zou zien dat de eerste maatregel, dien hij tot verbetering van deze aangelegenheid voorstelde, zou schipbreuk lijden bij deze vergadering. Verworpen met 26 tegen 9 stemmen.

Voor de Heeren van Ryckevorsel, de Lidth de Jeude, H. Hooft, Martens van Sevenhoven, van Beeck Vollenhoven, van Swinderen, Cost Jordens, Bosch van Drakenstein en Blankenheym.

Daarna is uitgebragt het verslag der afdeelingen over de begrootingswetten. De Commissie heeft zich bepaald tot de opmerkingen, dat het der Kamer onmogelijk is geweest het voorloopig onderzoek nader voort te zetten, doordien de tijd bijna verstreken was. De Kamer heeft besloten, om van het nader onderzoek af te zien, *onder ernstig en nadrukkelijk* PROTEST *over de miskenning der regten van de Eerste Kamer en van de pligten welke op haar rusten.*

De Regering heeft geantwoord: dat zij het betreurt dat de omstandigheden niet hebben toegelaten, dat de Eerste Kamer den noodigen tijd en zorg aan de begrooting heeft kunnen besteden, maar is daarbij overtuigd dat, haar geen gegrond verwijt kan worden gedaan; de zitting was zoo veel later geopend. Zoo dikwerf de Kamers op het gewone tijdstip geopend wordt, zal de Regering zorgen dat de stukken vooraf gedrukt zijn. Met genoegen heeft de Regering gezien dat de Kamer geene stremming in den gang der zaken wil te weeg brengen.

De zitting wordt bepaald op Maandag 30 dezer.

LEEUWARDEN, 24 December.

Zondag avond jl. heeft alhier door middel van uit- en inwendige braak, een zeer belangrijke diefstal, ten huize van Mejufvrouw D, op het Vliet wonende, en terwijl deze zich met de huisgenooten, afwezig bevond, plaats gehad. Behalve een juweelen boot met twee strengen gitten en een aantal gouden en zilveren voorwerpen, heeft men zich meester gemaakt van 7 stuks Certificaten Werk. Schuld, ieder groot ƒ1,000 aan nominaal kapitaal, rentende 2½ pCt. ten name van het Administratie-Kantoor Ketwich en Voombergh, Nos. 16976, 18134, 21360, 22298, 39972, 128304 en 155613, 4 Ardoins à 85 £ rentende 5 pCt. Nos. 12847, 42119, 40625 en 54672, 1 Bankbillet à ƒ200, 4 of 5 dito à ƒ100 en ongeveer ƒ60 aan geld, waaronder 2 à 3 tiengulden-stukken.

Het heeft de Justitie nog niet mogen gelukken de daders in handen te krijgen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 December.

De som die op het stadhuis alhier gestort is voor een gedenkteeken voor wijle H. M. bedraagt ruim 50,000 fr.; het getal inschrijvers ruim 51,000.

— De Kamer van Vertegenwoordigers heeft in hare zitting van eergisteren met 52 tegen 16 stemmen het wetsontwerp aangenomen, tot buitenkoersstelling der gouden munt.

NAPELS.

De Commissie van Censuur heeft onlangs op de lijst van de verboden boeken de volgende gesteld: de werken van Ovidius, Lucianus, Lucretius, Sophocles, Göthe, Schiller, Shakespeare, Goldsmith, Molière, Humboldt, Victor Hugo, de Lamartine, Paul de Kock, G. Sand en Thiers.

— De onlangs gemelde berigten omtrent eenen opstand op Sicilie, zijn gedeeltelijk bewaarheid bevonden. In den omtrek van Palermo hadden zich verscheidene gewapende benden georganiseerd, die zich [illegible] de bergen ophielden. De eerste krijgsbedrijven der tegen deze benden afgezondene Napelsche troepen waren met geen gunstigen uitslag bekroond, hetgeen den moed der opstandelingen had aangevuurd. Vooral hadden eenige battaillons Napelsche jagers veel geleden. De Generaal Pronio was aan het hoofd van eene aanzienlijke krijgsmagt, met artillerie, tot ondersteuning der jagers uit Palermo opgerukt. De gemeenschap der Regering met het binnenland was echter geheel gestremd. Sommige der benden telden meer dan 600 gewapende opstandelingen, en men duchtte, dat weldra weder bloedige gebeurtenissen op het eiland zouden plaats hebben.

PRUISSEN.

De *Saar- en Moezel-Zeitung* berigt uit Luxemburg, dat er spraak was van eene vereeniging van dat Groothertogdom met de Pruissische Rhijn-provincie, waarvoor Nederland dan eenige Rhijnstreken in Kleef en Gelden in ruil zou bekomen.

SAKSEN.

DRESDEN, 25 December.

De vrije conferentien zijn hier den 23sten dezer door den Oostenrijkschen eersten Minister Vorst von Schwarzenberg geopend, nadat den vorigen avond tusschen dezen en de Pruissische gevolmagtigden nog eene bijeenkomst had plaats gehad, die tot laat in den nacht gerekt was geworden. De genoemde Minister had in zijne openingsrede, even als later de Heer von Manteuffel en de Heer von Beust, de stellige hoop uitgedrukt, dat deze conferentien tot behoud en bevestiging van vrede en eendragt zouden leiden. Den 24sten was eene vergadering gehouden tot onderzoek der volmagten, en de eerstvolgende zitting op den 27sten bepaald. Van wege Keurhessen en verscheiden andere kleinere Staten waren den 23sten in de eerste bijeenkomst nog geen gevolmagtigden verschenen; en men meende dat de Minister von Baumbach als Keurhessisch vertegenwoordiger zou optreden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 22 December.

Thans is de Rijksraad zaamgesteld en de Priesterstand is daarbij sterk vertegenwoordigd.

— De bijeenkomst der Lombardijsche Bisschoppen, te Milaan, heeft hare bijzondere aandacht gewijd aan de geschriften, die gedurende de omwenteling van 1848 verspreid waren, en eene circulaire aan de geestelijkheid uitgevaardigd, waarbij zij worden aangemaand om het lezen en verspreiden van zulke geschriften, en met name van verboden Bijbelvertalingen tegen te gaan.

STADS BERIGT.

KENNISGEVING.

Nationale-Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende art. 21 der Wet voor de Nationale-Militie, van den 8sten Januarij 1817, waarbij aan manschappen, dienende bij de Nationale-Militie, wordt toegestaan, dat ingeval zij, *na hunne inlijving*, eene der vrijstellingen mogten hebben bekomen, die bij art. 91 en 94 van gemelde Wet zijn uitgedrukt, zij daarvan ten spoedigste aangifte kunnen doen aan het Bestuur der Gemeente, voor welker contingent zij zijn uitgemarcheerd; —

Roepen bij deze op, zoodanige bij de Militie voor zich zelven dienende manschappen, *die door het overlijden van hunnen vader, of hunne moeder, weduwe zijnde, of door regterlijke echtscheiding hunner ouders, of door overlijden van een' of meer broeders*, voorgevallen na hunne inlijving, zijn geworden:

Eenige wettige zonen, tevens éénige kinderen zijnde.

Kostwinners van moeders of grootmoeders, weduwen zijnde, of in regten gesepareerd.

Kostwinners van onderlooze broeders of zusters,

Of eenige broeder van een onherstelbaar gebrekkigen broeder.

Om, uiterlijk vóór of op den 5den Januarij 1851, schriftelijke aanvrage om ontslag, met opgave der redenen, in te leveren op de Secretarie dezer Stad, 's morgens van tien tot twaalf ure, en in de opgave alinede ten duidelijkste te vermelden, bij welk Regiment en Bataillon zij, door of voor wien die aanvrage geschiedt, dienende zijn; — Zullende, na opgemelden dag, geene aanvrage ten fine voormeld meer kunnen worden aangenomen.

Wijders roepen Burgemeester en Wethouders mede bij deze op, alle zoodanige Jongelingen, welke aan de inschrijving voor de Nationale-Militie in het aanstaande jaar behooren deel te nemen, welke *niet zijn geboren binnen deze Stad*, en voor zoo verre dezelve niet mogten zijn voorzien van eene geboorte-acte, om zich van heden af tot en met den 31sten December aanstaande aan te melden ter Secretarie dezer Stad, des morgens van tien tot twaalf uren, voorzien van eene juiste opgave van den tijd en plaats hunner geboorte, als wanneer van Regeringswege dezelve zal worden aangevraagd, en alzoo hun belang ten dezen bevorderd.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 16den December 1850.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen mits deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat van den Heer Controleur der Directe Belastingen is ontvangen een Voljaars Aanvullings-Kohier voor de Belasting op het Personeel, dienst 1850 en 1851, hetwelk op den 20sten dezer maand is executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger verzonden.

DU RIEU.

LEYDEN, 27 December 1850. Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde gemeenten te Pynacker en te Anloo, door dien der Waalsche gemeente te 's Gravenhage en door die der Doopsgezinde gemeenten te Mensingeweer en te Noordzijpe; uitgebragte beroepen, op: Ds. J. D. Holsteyn, te Nootdorp; den Candidaat J. Heerspink; Ds. P. Boucher, laatstelijk te Rijssel; en de Candidaten H. A. van Gelder en A. S. Hoitsema.

UTRECHT 24 December. Door den breeden Kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier, is het volgende drietal geformeerd: (alph.) DD. Broedelet, te Gouda; Doedes, te Rotterdam; en van den Ham, te Harderwijk.

DE PLAATSELIJKE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG TOEVOORZIGT alhier, in aanmerking nemende het meer en meer toenemend misbruik van het verkoopen door daartoe onbevoegden van uit- en inwendige geneesmiddelen, zooals *Pillen*, *Zalven*, *Smeersels*, enz., heeft gemeend de Ingezetenen hiertegen te moeten waarschuwen, en te herinneren aan de straffen, die hiertegen bepaald zijn bij de wet van den 12den Maart 1818, Art. 17 en 18 (*Staatsbl.* No. 16), zullende de Commissie zich verpligt rekenen ieder, die zich hieraan voortaan mogt schuldig maken, in regten te vervolgen.

De Plaatselijke Commissie voornoemd,

LEYDEN, 27 December 1850. Namens dezelve,

Dr. G. PLAAT, *President*.

H. A. REICHE, *Secretaris*.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed in den ouderdom van zes maanden, ons jongste Kind, HENRIETTE JEANNETTE IJSBRANDINE.

G. AALBERSBERG.

LEYDEN, 26 December 1850. P. J. M. PHILIPPIN.

Heden overleed na een langdurig smartelijk lijden onze geliefde jongste Zoon, FREDERIK PIETER, in den ouderdom van 18 jaren.

C. VAN DER KELLEN.

LEYDEN, 28 December 1850. A. C. VAN DER KELLEN, KÖTTER.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond bij het onverwacht overlijden van onze geliefde Zuster en Behuwdzuster J. W. M. KLUIT, betuigen wij aan allen den opregtsten dank.

C. A. KLUIT.

W. P. KLUIT.

LEYDEN, 24 December 1850. W. H. DOZY.

A. H. W. DOZY, Geb. KLUIT.

J. A. KLUIT.

Allen die iets te vorderen hebben van den Heer J. M. BAUD, *Jur. Stud.*, alhier, worden verzocht hunne Vorderingen zoo spoedig mogelijk in te zenden aan de Societeit *Minerva*, Breedestraat, alhier.

De Ondergeteekende berigt het geëerde Publiek, dat hij op Maandag den 20sten Januarij 1851, een **Concert** zal geven, voor hetwelk hij de beroemde Deensche Zangeres Mej. **BERTHA JOHANNSEN**, geëngageerd heeft, zullende eerdaags eene Lijst ter Inteekening aangeboden en het Programma nader worden bekend gemaakt.

P. J. H. FROSCHHART.

ENGELSCHE TAAL.

De Heer JAMES PERRIN, *Docent in de Engelsche Taal aan het Stedelijk Gymnasium*, is voornemens eene klasse te openen, in welke hij twee avonden ter week Onderwijs in die taal zal geven, te beginnen met het jaar 1851.

Degenen die van deze gelegenheid gebruik wenschen te maken, worden verzocht zich ter nadere inlichting te vervoegen bij den Heer PERRIN, aan zijne woonplaats in de Maarsmansteeg, Wijk IV. No. 89.

De Ondergeteekende, zich eerlang als **Horologiemaker** zullende vestigen, op de Hooigracht, hoek Hooglandschekerk-Choorsteeg, neemt de vrijheid zich minzaam aan te bevelen, zoowel in het ***Repareren*** van hetgeen tot genoemd vak behoort, als in het ***Wekelijksch Opwinden*** van PENDULES, STAANDE HOROLOGIEN, enz.; zullende zich steeds door eene naauwgezette waarneming, het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers trachten waardig te maken.

LEYDEN, 24 December 1850. J. W. F. COUVÉE.

De Ondergeteekende, voornemens zijnde zijn **Handel in Horologiën en Pendulen**, en alles wat tot zijn vak behoort met het einde van dit jaar te quiteren, betuigt bij deze zijnen hartelijken dank voor het vertrouwen, hem zoo vele jaren in die betrekking geschonken.

LEYDEN, 28 December 1850. C. DEELEMAN.

De Ondergeteekende heeft de eer het geachte Publiek onderstaande Prijs-Courant beleefdelijk voor te houden, zich vleijende met een goed debiet vereerd te mogen worden; te weten: BEST KLEINGOED à 35 cents de 5 ons, BOTERJANHAGEL 40 cents, ROTTERDAMSCHE JANHAGEL 30 cents, tweede soort idem 22½ cents, MELKMOPPEN 25 cents, KRUIDNEUTJES en DUIMPJES 25 cents, BITTERKOEKJES en THEEBANKET 55 cents, en verder alles wat tot het vak behoort, zeer civiel en alles degelijk gereed gemaakt.

J. C. VAN HARTROP,

Koek- en Banketbakker, Langebrug.

Voor een **BURGER MEISJE**, wordt tegen 1o. Februarij 1851, eene goede Dienst gevraagd voor Meid alleen, of wel als Werk- of Kindermeid; adres *franco* Lett. A, bij den Boekhandelaar BROER VAN DIJK, in Pieterskerk-Choorsteeg, te *Leyden*.

Men verlangt ter opleiding op het Kantoor eener Fabriek, een **BURGER JONGELING**, zonder genot van Salaris; eigenhandig geschreven Briefjes, met opgave van ouderdom, adressere men onder Lett. **A**, bij de Boekhandelaars SCHREUDER en VAN BAAK, bij wie te bevragen is eene goede Hollandsche **Boekdrukpers**, sedert kort geheel vernieuwd.

Mren REGENTEN DER HUISZITTEN- EN DIACONIE-ARMEN, alhier, betuigen hunnen dank voor het aan hen toegekende aandeel ten bedrage van *f* **150.00**, uit de opbrengst van het Concert, ten voordeele der Armen gegeven door het Muziek-Gezelschap: *Sempre Crescendo.*

Zij brengen tevens ter kennisse der Ingezetenen, dat even als in het vorige jaar, van heden af bij den Binnenvader van het Huiszittenhuis verkrijgbaar zullen zijn, doorloopende **Soepkaarten** van twee Portiën per Week tot ult°. Maart 1851, à *f* 1.40, en bewijzen voor enkele Portiën à 5 cents; alsmede **Kaarten voor Turf**, à 55 cents het dubbele en 27½ cents het enkele Mud.

Mren Regenten voornoemd,

LEYDEN, 28 December 1850.

H. C. VISSER, *Praeses*,

J. VAN BENTEN, *Fung. Secr.*

Bij den Boekhandelaar C. A. VAN IMMERSEEL MOUNIER, is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

JAAR- EN ADRESBOEKJE

VOOR DE

STAD LEYDEN,

Over den Jare 1851.

Vierde Jaargang, Groot **96** Bladzijden. Prijs **50** Cents.

Behelzende al het wetenswaardige voor den Inwoner, Koopman en Reiziger, strekkende tevens tot gemak voor hen die met de inrigtingen der Stad, betrekkingen en beroepsbezigheden der Ingezetenen enz., bekend willen worden.

☞ Indien men zich een zoo goedkoop, gemakkelijk, als nuttig Jaar- en Adresboekje, voor dagelijksch gebruik wil aanschaffen, dan koope men deze veel vermeerderde en verbeterde uitgave.

NIEUWJAARS-GESCHENKEN.

IN HET MAGAZIJN VAN KANTOOR- EN SCHRIJFBEHOEFTEN,

VAN

LUTKIE, CRANENBURG & GEYER,

BOTERMARKT, TE LEYDEN,

zijn voor het *Nieuwejaar*, tot onderstaande prijzen verkrijgbaar:

Grootboeken, *Journalen*, *Registers*, *Copijboeken*, enz., alsmede kleine *Kantoor-*, *Winkel-*, *Huis-* en *Keukenboeken*, *Rekeningpapier*, *Gesteendrukte Facturen*, *Rekeningen*, *Quitantiën*, *Wissels*, *Assignatiën*, enz., *Grootboeken en Journalen*, in solide fraaije Engelsche Banden, met Springruggen, vervaardigd van goed zwaar blank Hollandsch extra groot Mediaan, à . . . . *f* 4.25.

Idem, een boek zwaarder . . . . 4.90.
» twee » » . . . . 5.50.
» het formaat een weinig kleiner . . . . 3.10.
» een boek zwaarder . . . . 3.75.
» twee » » . . . . 4.25.
» het formaat weder iets kleiner . . . . 1.85.
» een boek zwaarder . . . . 2.15.
» twee » » . . . . 2.90.

Al deze genoemde zijn groote formaten en met twee en drie formatiën gelijnd.

Kantoorboeken en Registers, gewoon Schrijfformaat, mede in Half Lederen of Engelschen band.

Registers of Kantoorboeken, van 2 boek papier . . . . *f* 0.77.
» » » 3 » » . . . . 1.10.
» » » 4 » » . . . . 1.40.

Voorts met 2 en 3 formatiën gelijnd, een weinig hooger.

Folio's in Kartonnen Band, van 1 boek papier 25 cents.

Overigens meer dan 30 soorten Notitieboeken, Huis-, en Winkel- en Keukenboekjes, met en zonder Leder; Lijsjes en Tasjes, van 2 cents, tot ongeveer 4, 5, 8, 10, 15 cents en hooger.

Gesteendrukte Stukken, *Factuurs* op fraai *Postpapier*, de 100 à 50 en 60 cents.

Groote Rekeningen, de 100 ongeveer 30, 40 en 50 cents.

» *Nota's*, de 100 van 15 tot 30 cents, idem *Assignatiën*, enz.

Quitantiën, beste qualiteiten, de 100 van 12 cents.

» » » » 100 » 18, 20 en 22 cents.

» 1ste qualiteit, » 100 » 25 cents.

Visitekaartjes, de 100 van 12 tot 20 cents en hooger, alsmede op snee Vergulde en Rouwkaartjes. *Rekening Papier*, dubbel en enkel gelijnd, per boek 18 cents en hooger, tot de allerbeste qualiteiten. Onder onze Schrijfbehoeften, alsmede alle andere, deels bij ons gefabriceerd, deels tot wintervoorraad uit de Fabrijken ontvangene objecten zijn er nog een groot aantal, die merkelijk in prijzen gedaald zijn; onmogelijk kunnen deze hier alle gedetailleerd worden.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **SPEELTUIN**, met de daarop staande Koepel, Kamer en Keuken, zijnde de Tuin bepoot en beplant met verschillende soorten van Vruchtboomen en wel aangelegd Plantsoen, aangenaam uitzigt hebbende op Land en Spoorweg, zijnde gelegen in de ***Haverzak-Laan*** even buiten de Rhijnsburger-Poort bij *Leyden*.

Nader te bevragen bij den Eigenaar op de Mare, Wijk VI. No. 1195.

De bewonderenswaardige genezingen door de Pillen van Holloway, verbazen een ieder.

Zij genezen niet zelden ziekten en kwalen die door alle deskundigen als onherstelbaar worden beschouwd; de zwakste gestellen worden door derzelver gebruik versterkt, en er is geen geneesmiddel bekend dat zoo zeker en heilzaam werkt in alle gevallen van ongesteldheden van de gal, lever en maag, als de *Pillen* van HOLLOWAY. Zij zijn ook zeer aanbevelenswaardig voor waterzuchtigen, en bij ongesteldheden der vrouwelijke kunne; en kunnen eveneens ook beschouwd worden als een huismiddel, daar zij bloedzuiverend en zeer versterkend zijn, en daar nog weldadig werken waar elk ander middel zonder gevolg blijft.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. B. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 28 *December*. Van *f* 28 tot *f* 32.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 28 *December*.

Oude Tarwe *f* 7.30 tot *f* 8.00. Nieuwe Tarwe *f* 7.40 tot *f* 7.80. Oude Rogge *f* 5.30 tot *f* 6.00. Nieuwe Rogge *f* 5.50 tot *f* 5.80. Gerst *f* 3.80 tot *f* 4.20. Haver *f* 2.60 tot *f* 3.20. Paardeboonen *f* 4.80 tot *f* 5.00. Duiveboonen *f* 5.00 tot 5.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 27 December.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	57 5/8	57 7/16	57 5/8
Dito Certificaten . . . " 3 "	67 1/4	67 5/16	67 1/4
Dito dito . . . . . " 4 "	88 1/2	88 5/8	88 1/2
Amortisatie Syndicaat . . " 3½ "	88	—	—
Handelmaatschappij . . . " 4½ "	—	—	—
O. I. Leening . . . . " 4 "	87 3/8	87 1/2	87 1/2
Dito Holl. Spoorweg " . . "	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . " 4½ "	—	—	—
Haarlemmermeer . . . " 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 " 5 "	104 1/2	104 7/8	—
Dito dito 1828 en 1829 . . " 5 "	103 7/8	104	103 7/8
Cert. bij dito 1831 en 1833 " 5 "	94 5/8	—	—
Dito 1840 . . . . . . " 4 "	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . " 4 "	87	—	—
Dito dito Nieuwe . . . " 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . " 6 "	—	—	—
Certificaten van dito . . . . " 6 "	64	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . . " 4 "	75 3/8	75 3/4	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . " 500 "	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	12 3/8	12 7/16	12 3/8
Dito dito Onbep. Stukken . " 5 "	—	—	—
Dito Obligatiën . . . . . " 3 "	30 1/4	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . " 3 "	33 7/8	—	—
Coupons Ardoins	7 15/16	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . " 5 "	—	—	—
Dito . . . . " 4 "	—	—	—
Dito Metall. . . . . " 5 "	71 3/8	71 1/2	71 1/2
Dito Nieuwe . . . . " 5 "	76 5/8	77	76 5/8
Dito 1847 . . . . " 2½ "	37 3/4	38 1/8	37 3/4
BELGIE, Bank . . . . " 2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD & Zn. . . " 2½ "	47 1/16	47 1/8	47 1/16
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . . " 5 "	87 1/2	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . . " 5 "	35 1/16	—	—
Dito dito . . . . " 4 "	35 1/2	35 9/16	35 1/2
VENEZUELA . . . . " 3 "	—	—	—
MEXICO . . . . " 5 "	32 1/8	32 1/2	32 1/2
AMERICA, Bankactiën . . . . "	3	—	—

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.